

Saksframlegg – møte i Formannskapet 26.06.14

Høring - et enklere tiltakssystem tilpasset brukernes behov - arbeidsrettede tiltak

Arkivsak.: 14/24302

VEDTAK:

Trondheim kommune avgir følgende høringsuttalelse til "Et enklere tiltakssystem tilpasset brukernes behov":

- Trondheim kommune støtter at de arbeidsrettede tiltakene forenkles på en slik måte at individuelle behov kan møtes med større grad av skreddersøm, gjennom færre og mer fleksible tiltak.
- Trondheim kommune mener at endringsforslagene bør innarbeides i den mer helhetlige stortingsmeldingen som er bebudet høsten 2014, og realiseres som del av en helhetlig satsing.
- Trondheim kommune mener stortingsmeldingen bør fokusere på økt bruk av tiltaksplasser i det ordinære arbeidslivet, gi NAV-kontorene større lokal handlefrihet og redusere den sentrale detaljstyringen av tiltaksvirkemiddelbruken.
- Trondheim kommune mener tiltaksbedriftene fortsatt skal ha forutsigbare rammer for sin drift, for å sikre at den kompetansen som er bygd opp over tid både vedlikeholdes og videreutvikles.
- Trondheim kommune mener at det ved valg av leverandør fortsatt skal legges mer vekt på kvalitet foran pris.

Saksutredning:

Bakgrunn

Arbeids- og sosialdepartementet har sendt på alminnelig høring forslag til enkelte endringer i de arbeidsrettede tiltakene, med tilhørende forslag til endring i forskrift om arbeidsrettede tiltak.

Forslagene innebærer at:

- Avklaring i ordinær virksomhet og avklaring i skjermet virksomhet slås sammen til ett tiltak.
- Oppfølging og arbeid med bistand slås sammen til ett oppfølgingstiltak.
- Tiltakene anskaffes gjennom en ordinær anbudskonkurranse.

Fakta

Rådmannen har mottatt forslag til ny forskrift om arbeidsrettede tiltak fra Arbeids- og sosialdepartementet med høringsfrist 04.08.14.

Høringsdokumentene fremgår av følgende link:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/asd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2014/Horing---et-enklere-tiltakssystem-tilpasset-brukernes-behov/Horingsnotat.html?id=759168>

Forenkling av tiltakene innenfor avklarings- og oppfølgingsområdet

Regjeringen foreslår i høringen å forenkle og slå sammen overlappende ordninger innenfor avklarings- og oppfølgingsområdet. Dette er tiltak som i dag leveres både gjennom avtaler med forhåndsgodkjente tiltaksleverandører og gjennom anbudskonkurranser. Forslaget innebærer at avklaring i ordinær virksomhet og avklaring i skjermet virksomhet fullt ut harmoniseres og slås sammen til ett tiltak, og at oppfølging og arbeid med bistand slås sammen til ett oppfølgingstiltak. På denne måten reduseres fire tiltak til to og anskaffes gjennom ordinær anbudskonkurranse.

I forslaget som nå høres blir det foreslått at tilbudene om avklaring og oppfølging skal omfatte både sykmeldte arbeidstakere, arbeidssøkere og personer med nedsatt arbeidsevne.

Flere leverandører gir økt valgfrihet for brukerne

Målet er å gi brukere av avklarings- og oppfølgingstjenester større valgfrihet og økt mangfold i tjenestetilbudet. Regjeringen mener at et bredere spekter av tilbydere vil legge til rette for en best mulig individuell tilpasning av tjenesten. Jo flere aktører, jo bedre vil man kunne dekke variasjonen i brukernes avklarings- og oppfølgingsbehov. For å få dette til bør flere frivillige og private tilbydere slippes til, og flere arbeidsgivere innenfor ordinært arbeidsliv stille tiltaksplasser til disposisjon.

Når NAV i dag velger leverandør i anbudskonkurransene, legger etaten forholdsmessig sett mer vekt på kravene til kvalitet foran pris, og regjeringen mener at det fortsatt skal være slik.

Hensyn til kvalitet og langsiktighet

For å sikre at Arbeids- og velferdsetaten inngår avtaler med de beste leverandørene, og at rammebetingelsene gir forutsigbarhet og mulighet for kompetanseutvikling, mener regjeringen at det vil være relevant å se nærmere på hvilke krav som kan stilles i utlysningen av anbud og hvilke vilkår som bør inngå i selve kontraktene. Et tiltak for å sikre kvaliteten er å stille krav til tiltakstilbyderens kompetanse og kunnskaper om metoder for inkludering i arbeidslivet. Ved å inngå flerårige, men tidsavgrensede avtaler med leverandørene, mener regjeringen at man vil bidra til forutsigbarhet både for brukere og leverandører samtidig som hensynet til fornyelse og utvikling blir tilgodesett.

Konkurranseregler ved kjøp av arbeidsmarkedstiltak

Lov og forskrift om offentlige anskaffelser gjelder når offentlige organ skal inngå gjensidig bebyrdende kontrakter om kjøp av varer og tjenester. Dersom et arbeidsmarkedstiltak er innrettet slik at det er en gjensidig bebyrdende kontrakt om kjøp av tjenester, kan tiltaksplassene ikke kjøpes direkte fra bestemte tiltaksarrangører, men anskaffelsen må følge de regler som er fastsatt i lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Avklaring i skjermet virksomhet og arbeid med bistand anskaffes i dag direkte fra allerede godkjente tiltaksarrangører uten noen form for kunngjøring eller konkurranse. For kjøp av tiltak og tjenester innrettet mot ordinært arbeidsliv ønsker regjeringen anbudskonkurranser etter lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Det vil åpne for at ideelle organisasjoner, sosiale entreprenører og private aktører kan levere avklarings- og oppfølgingstjenester.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det legges til grunn at de skisserte forslagene til forenklinger i regelverket for arbeidsmarkedstiltakene, ikke vil medføre økonomiske eller administrative konsekvenser av vesentlig karakter. Med flere leverandører og konkurranse om å levere arbeidsrettede tjenester, vil det kunne være attførings- og vekstbedrifter som risikerer å miste avtaler med Arbeids- og velferdsetaten om tiltaksplasser. Det vil stille krav både til bedriftene og eiernes omstillingsdyktighet. Departementet vil i samarbeid med Arbeids- og velferdsdirektoratet og involverte aktører, vurdere hensiktsmessige overgangsordninger for innfasingen av endringene slik at attførings- og vekstbedriftene gis tid til omstilling.

Rådmannens kommentarer

I kommunens høringsuttalelse til NOU 2012-6 om arbeidsrettede tiltak la Trondheim kommune vekt på at "arbeidsinkluderingsmodellen" var den modellen som i størst grad ivaretar kommunens ønsker. Modellen innebærer en gradvis, men samtidig omfattende og langsiktig satsning i retning av en mer direkte arbeidsinkluderende tilnærming, slik at denne på sikt blir hovedmodellen for tiltak for personer med nedsatt arbeidsevne.

Formannskapet vedtok i sak12/20468 sitt hørings svar, der man:

- Støtter forslaget om økt bruk av tiltaksplasser i det ordinære arbeidslivet.
- Støtter at de arbeidsrettede tiltakene forenkles på en slik måte at individuelle behov kan møtes med større grad av skreddersøm, gjennom færre og mer fleksible tiltak.
- Foreslår at tiltakene kan utnyttes i stillingsandeler under 50 %.
- Støtter at "Arbeidsinkluderingsmodellen" velges i det videre arbeidet, og foreslår at denne modellen blir hovedmodell for tiltak for alle personer med nedsatt arbeidsevne.

- Støtter forslaget om tiltaksbedriftene skal ha forutsigbare rammer for sin drift, for å sikre at den kompetansen som er bygd opp over tid både vedlikeholdes og videreutvikles.

Hos Stavne Arbeid og kompetanse KF og Prima AS har det gjennom mange år vært jobbet systematisk, både med bruk av ordinært arbeidsliv og utvikling av sterke kompetansemiljø som leverer gode resultater i sitt arbeid. Begge bedrifter er derfor anerkjente og står sterkt i eventuelle anbudssituasjoner. I forhold til forslagene til endring, berører disse i dag ca. 40 plasser hos Prima (avklaring i skjermet virksomhet og arbeid med bistand) og 90 plasser på Stavne (arbeid med bistand).

For oss som kommune er det viktig at vi fortsatt klarer å videreutvikle et godt samarbeid mellom offentlige samarbeidspartnere, tiltaksbedrifter og det ordinære næringsliv. Vi ser at det samarbeidet vi har i dag omkring eksempelvis RBK-ung i jobb, Jobbhusene og innenfor andre oppfølgingstiltak, viser at vi trenger et faglig solid mangfold som evner å jobbe både med enkeltmennesker og arbeidsgivere, og klarer å spille hverandre gode.

Konklusjon

Rådmannen foreslår at Trondheim kommune opprettholder sitt høringsvar knyttet til "NOU 2012-6 Arbeidsrettede tiltak", ser positivt på forenkling av tiltaksstruktur, og at det legges til rette for at det ordinære næringsliv kan ta en større rolle i avklaring og oppfølging.

Rådmannen mener imidlertid at det er en viktig faktor som ikke kommer tydelig nok frem i forslag til forenkling, nemlig den direkte linjen mellom NAV-kontorene og ordinært næringsliv. Rådmannen mener at NAV-kontorene i dag ikke i god nok grad er satt i stand til å følge opp mennesker på en slik måte at man kan "gi muligheter", men gjennom sentral detaljstyring er tvunget til å kjøpe tjenester på en måte som kan skape "omveger" for enkeltmennesker.

Rådmannen foreslår derfor at forslagene til forenkling innarbeides i den bebudede Stortingsmeldingen som skal komme høsten 2014, og at det samtidig legges vekt på å gi NAV-kontorene større frihet til å benytte tiltaksvirkemidlene.

Rådmannen ber om at formannskapet slutter seg til rådmannens forslag til høringsvar.

Rådmannen i Trondheim, 16.06.14

Helge Garåsen
kommunaldirektør

Ola Skorstad
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift